

INSPIRE

Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európe

D2.8.I.6 Špecifikácia údajov Parcely katastra nehnuteľností – technické usmernenia

Názov	D2.8.I.6 Špecifikácia údajov Parcely katastra nehnuteľností – technické usmernenia
Autor	Tematická pracovná skupina INSPIRE <i>Parcely katastra nehnuteľností</i>
Dátum	2014-04-17
Predmet	Údajová špecifikácia INSPIRE pre tému priestorových údajov <i>Parcely katastra nehnuteľností</i>
Vydavateľ	Spoločné výskumné centrum Európskej komisie
Typ	Text
Popis	Dokument popisuje INSPIRE údajovú špecifikáciu pre tému priestorových údajov Katastrálne parcely
Prispievateľ	Členovia tematickej pracovnej skupiny INSPIRE <i>Katastrálne parcely</i>
Formát	Portable Document Format (pdf)
Zdroj	
Práva	Verejne dostupný dokument
Identifikátor	D2.8.I.6_v3.1
Jazyk	Sk
Súvislosť	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE)
Pokrytie	Počas trvania projektu

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana II

Katastrálne parcely – zhrnutie

Účel

Katastrálne parcely sú zahrnuté v prílohe I, čo znamená, že sa považujú za referenčné údaje, t. j. údaje, ktoré tvoria priestorový rámec na prepojenie a/alebo poukazanie na iné informácie, ktoré patria do konkrétnej tematickej oblasti, ako je životné prostredie, pôda, využívanie územia a mnohé ďalšie.

Proces

INSPIRE údajová špecifikácia o katastrálnych parcelách bola pripravená na základe participatívneho princípu procesu budovania konsenzu. Zainteresované strany mali na základe svojej registrácie ako záujmové združenia pre priestorové údaje (SDIC) alebo zákonom poverená organizácia (LMO) možnosť predkladať požiadavky používateľov a referenčné materiály, navrhovať odborníkov na vývoj špecifikácií a zúčastňovať sa na preskúmaní údajových špecifikácií. Tematickú pracovnú skupinu zodpovednú za vypracovanie špecifikácie tvorili odborníci z Dánska, Fínska, Francúzska, Maďarska, Holandska, Nórska, Španielska, Švajčiarska, Spojeného kráľovstva a Európskej komisie. Proces špecifikácie prebiehal podľa metodiky vypracovanej pre smernicu INSPIRE, pričom sa dodržali požiadavky a odporúčania všeobecného koncepčného modelu INSPIRE, ktorý je jedným z prvkov zabezpečujúcich koherentný prístup a vzájomný tematický súlad s ostatnými témami smernice.

Tematická pracovná skupina nadviazala spoluprácu s ďalšími iniciatívami v tejto oblasti, ako je Stály výbor pre kataster, EuroGeographics, pracovná skupina III FIG (Medzinárodná federácia geodetov) a ISO TC 211 zodpovedná za normalizáciu geografických informácií.

Rozsah a opis

Základným kameňom vývoja špecifikácie bola definícia smernice o katastrálnych parcelách: „plochy vymedzené katastrálnymi parcelami alebo ich ekvivalentmi“. V súlade s konkrétnym právnym systémom vedie každý členský štát príslušný register, za ktorý zodpovedá vláda. Takéto registre sa často nazývajú katastre, niekedy pozemkové alebo iné registre. Bez ohľadu na názov systému je základnou jednotkou plochy je parcela. Katastrálne parcely zvyčajne tvoria súvislú časť štátneho územia s výnimkou prípadov, keď niektoré pozemky vo vlastníctve vlád¹ nie sú predmetom registrácie. Tematická pracovná skupina doplnila všeobecnú definíciu katastrálnych parciel tak, aby lepšie zodpovedala požiadavkám používateľov, a to nasledovným spôsobom: katastrálne parcely musia byť v čo najväčšej možnej miere jednotné oblasti zemského povrchu (pôda a/alebo voda) podľa práv na nehnuteľnosti a jedinečného vlastníctva, pričom práva na nehnuteľnosť a vlastníctvo sú definované vnútroštátnymi zákonmi.

INSPIRE sa nezameriava na harmonizáciu pojmov vlastníctva a práv súvisiacich s pozemkami, ale zameriava sa na geometrické aspekty, ako sú uvedené vo vnútroštátnych systémoch členských štátov.

Katastrálne parcely v INSPIRE by mali slúžiť ako generické lokátory informácií. Po zahrnutí odkazu na národné registre ako vlastnosti (atribútu) INSPIRE parciel možno dosiahnuť národné zdroje údajov. Pomocou tohto dvojstupňového prístupu možno získať prístup k ďalším informáciám, ako sú práva a vlastníci, pričom sa plne dodržia vnútroštátne právne predpisy o ochrane údajov. INSPIRE údajový model pre katastrálne parcely bol pripravený tak, aby podporoval kompatibilitu s pripravovaným medzinárodným štandardom pre doménový model správy pozemkov². Doménový model správy pozemkov (LADM) poskytuje širší kontext pre INSPIRE katastrálne parcely, pretože LADM obsahuje dodatočné informácie o právach (viazaných na vnútroštátne právne predpisy) a vlastníkoch, ktoré sú mimo priameho rozsahu pôsobnosti INSPIRE.

¹ v niektorých krajinách sa takéto územia nazývajú verejný majetok

² ISO/DS 19152 – Geografické informácie, doménový model správy pozemkov.

INSPIRE	Odkaz: D2.8.I.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana III

Široká škála prípadov použitia³, ktoré analyzovala tematická pracovná skupina, umožňuje splniť očakávania rôznych skupín používateľov v oblasti poľnohospodárstva, riadenia katastrof, ochrany pôdy, správy environmentálnych verejných práv, správy verejných pozemkov, územného plánovania, verejných služieb, využívania územia a mnohých ďalších.

Údajová špecifikácia

Základným prvkom INSPIRE modelu katastrálnej parcely je katastrálna parcela. Je opísaná niektorými povinnými prvkami, ako je geometria, jedinečný identifikátor⁴, katastrálny odkaz⁵ a označenie parciel, ktoré pomáhajú pri ich identifikácii na tlačných mapách. V prípade dostupnosti sa od členských štátov vyžaduje, aby poskytli aj informácie o rozlohe parcely, o tom, kedy bola parcela vytvorená/zmenená/zrušená, a o referenčnom bode, čo je užitočné najmä pre vizualizáciu.

Správa katastrálnych parciel v niektorých krajinách odráža historické členenie, t. j. medziľahlé jednotky, ako sú obce, časti, okresy, farnosti, mestské a vidiecke bloky atď. Tieto jednotky veľmi často nesú informácie týkajúce sa všetkých parciel patriacich do tej istej jednotky, napríklad informácie o presnosti merania alebo mierke pôvodného mapovania. Tematická pracovná skupina zaviedla pojem katastrálne územie, aby sa tieto jednotky mohli pomenovať spoločným názvom. Členské štáty by mali rozhodnúť o používaní území v INSPIRE podľa svojich organizačných štruktúr. Okrem prenosu metaúdajov podporuje zónovanie aj zobrazovanie a správu údajov, najmä vyhľadávanie údajov. Ak je zvolená možnosť použitia katastrálnych území, musia byť dodané s rovnakými vlastnosťami za rovnakých podmienok, aké sú uvedené pre katastrálne parcely. Ak v členskom štáte existuje niekoľko úrovní zónovania, musí sa zabezpečiť, aby jednotky vyššej úrovne boli zložené z jednotiek nižšej úrovne.

Katastrálne hranice ako samostatné priestorové objekty sa musia dodať len v prípade, že sú s nimi spojené informácie o presnosti údajov.

Členské štáty, v ktorých sa národné katastrálne referencie uvádzajú na úrovni základných vlastníckych jednotiek, a nie na úrovni katastrálnych parciel, ich musia poskytnúť spolu s ich katastrálnou referenciou, jedinečným identifikátorom, plochou a súvisiacimi časovými informáciami.

Interoperabilitu ďalej podporuje požiadavka, aby katastrálne parcely boli zverejnené v referenčných systémoch ETRS89 alebo (v prípade potreby) ITRS, ktoré sa bežne používajú v INSPIRE. Ak členské štáty potrebujú spoločný projekčný systém pre cezhraničnú žiadosť, výber musia odsúhlasiť a zdokumentovať zainteresované strany.

Porovnateľné údaje na základe harmonizovaných prvkov špecifikácie vytvárajú dodatočnú hodnotu pre dosiahnutie interoperability v INSPIRE. Pre túto konečnosť obsahuje údajová špecifikácia o katastrálnych parcelách odporúčania týkajúce sa minimálnej kvality údajov: miery chýbajúcich prvkov, polohovej presnosti a frekvencie aktualizácie. Je veľmi žiaduce, aby ich členské štáty zohľadnili pri ďalšom rozvoji svojich katastrálnych systémov. Bez ohľadu na to, či sú tieto odporúčania splnené, skutočné hodnoty týchto prvkov kvality údajov sa musia zverejniť ako metaúdaje zvyčajne na úrovni súboru údajov. Na poskytnutie polohovej presnosti existujú tri možnosti: výkaz týkajúci sa celého súboru údajov alebo, ako už bolo uvedené, atribút pripojený ku katastrálnym územiám alebo katastrálnym hraniciam.

Metaúdaje na úrovni súboru údajov musia obsahovať aj informácie o pôvode, t. j. stave vzniku a transformácie údajov. Tematická pracovná skupina poskytla šablónu pre pôvod, aby pomohla katastrálnym zostavovateľom zdokumentovať zostávajúce národné špecifiká, ktoré sú nevyhnutné aj v prípade, že sa údaje zverejňujú interoperabilným spôsobom pre INSPIRE.

³ Prípady použitia zahŕňali EULIS, systém identifikácie pozemkov, registre vinogradov, ochranu pôdy, verejnú environmentálne obmedzenia, územné plánovanie, správu verejných pozemkov, riadenie povodňových rizík a riadenie infraštruktúry.

⁴ Identifikátor požadovaný smernicou INSPIRE; definuje ho miestny poskytovateľ údajov a dopĺňa ho predvoľba krajiny a/alebo organizácie zdroja.

⁵ Národný katastrálny odkaz, ktorý umožňuje prepojenie s informáciami v národných registroch

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana IV

Očakáva sa, že údaje o katastrálnych parcelách, ktoré spĺňajú príslušnú špecifikáciu INSPIRE, umožnia jednoduché poskytovanie podľa Vykonávacích pravidiel INSPIRE o ukladačích službách.

Na účely vizualizácie sú uvedené jednoduché pravidlá zobrazovania, ktoré určujú usporiadanie hraníc katastrálnych parciel a katastrálnych území a katastrálnych hraníc spolu s príslušnými značkami. Tieto pravidlá zobrazovania boli definované pre niekoľko mierkových úrovní.

Záver

Hlavným prínosom INSPIRE modelu *katastrálnych parciel* je jeho jednoduchá, ale flexibilná štruktúra, ktorá umožňuje poskytovateľom údajov zverejňovať svoje existujúce údaje čo najpohodľnejším spôsobom.

INSPIRE	Odkaz: D2.8.I.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana V

Pod'akovanie

Na texte usmernení sa podieľali viacerí jednotlivci a organizácie.

Členovia tematickej pracovnej skupiny Katastrálne parcely (TWG-CP):

Dominique Laurent (asistent TWG), André Bernath (redaktor TWG), Soren Riff Alexandersen, Wim Devos, Gyula Ivan, Olav Jenssen, Tarja Myllymäki, Peter Van Oosterom, Amalia Velasco, Katalin Tóth (kontaktná osoba Európskej komisie).

Tím pre vypracovanie údajovej špecifikácie:

Clemens Portele (predseda), Andreas Illert (podpredseda), Kristine Asch, Marek Baranowski, Eric Bayers,

Andre Bernath, Francis Bertrand, Markus Erhard, Stephan Gruber, Heinz Habrich, Stepan Kafka, Dominique Laurent, Arvid Lillethun, Ute Maurer-Rurack, Keith Murray, George Panopoulos, Claudia Pegoraro, Marcel Reuvers, Anne Ruas, Markus Seifert, Peter Van Oosterom, Andrew Woolf a

Kontaktná osoba Európskej komisie: Steve Peedell, Katalin Tóth, Paul Smits, Vanda Nunes de Lima.

Kontaktné informácie

K údajovým špecifikáciám INSPIRE prispel aj Tím pre návrh údajovej špecifikácie (Data Specification Drafting Team), Tím pre údajové špecifikácie JRC a zainteresované strany projektu INSPIRE – Záujmové združenia pre priestorové údaje (Spatial Data Interest Communities – SDIC) a Zákonom poverené organizácie (Legally Mandated Organisations – LMO).

Kontaktné údaje

Maria Vanda Nunes de Lima a Michael Lutz
Spoločné výskumné centrum Európskej komisie (JRC)
Inštitút pre životné prostredie a udržateľnosť
Jednotka H06: Digitálna Zem a referenčné údaje
<http://inspire.ec.europa.eu/index.cfm/pageid/2>

INSPIRE	Odkaz: D2.8.I.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana VI

Obsah

1	<i>Rozsah pôsobnosti</i>	1
2	<i>Prehľad</i>	1
2.1	<i>Názov</i>	1
2.2	<i>Neformálny popis</i>	1
2.3	<i>Použité normy</i>	2
2.4	<i>Pojmy a definície</i>	4
2.5	<i>Symboly a skratky</i>	5

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana 1

1 Rozsah pôsobnosti

Dokument definuje harmonizovanú údajovú špecifikáciu pre priestorové údaje na tému *Katastrálne parcely*, v zmysle prílohy I k smernici INSPIRE.

Táto údajová špecifikácia je základom pre vypracovanie Vykonávacích pravidiel podľa článku 7 ods. 1 smernice INSPIRE [smernica 2007/2/ES]. Celá údajová špecifikácia bola zverejnená formou pokynov, ktoré tvoria prílohu týchto Vykonávacích pravidiel.

2 Prehľad

2.1 Názov

INSPIRE údajová špecifikácia pre tému *Katastrálne parcely*.

2.2 Neformálny opis

Definícia:

Územia vymedzené katastrálnymi registrami alebo rovnocennými registrami.

Popis:

Smernica INSPIRE sa zameriava na geografickú časť katastrálnych údajov.

V kontexte INSPIRE sa katastrálne parcely budú používať najmä ako lokátory pre geoinformácie vo všeobecnosti vrátane environmentálnych údajov.

V kontexte INSPIRE by mali katastrálne parcely v čo najväčšej miere tvoriť časť štátneho územia. Katastrálna parcela by sa mala považovať za jednu oblasť zemského povrchu (pôda a/alebo voda), podľa vnútroštátneho práva pod homogénnymi vlastníckymi právami a jedinečným vlastníctvom, pričom vlastnícke práva a vlastníctvo sú definované vnútroštátnym právom (upravené podľa EHK OSN 2004 a WG-CPI, 2006).

Poznámka: Pod jedinečným vlastníctvom sa rozumie vlastníctvo jedného alebo viacerých spoluvlastníkov celej parcely.

V definícii uvedenej v smernici INSPIRE sa pojem „alebo ekvivalent“ vzťahuje na všetky verejné úrady a inštitúcie iné ako hlavný tradičný/národný kataster alebo pozemkový register, ktoré registrujú časti zemského povrchu, ako sú špeciálne oblasti, mestské katastre, verejné pozemky, ktoré priestorovo dopĺňajú registre hlavného katastra alebo pozemkového registra.

Katastrálne parcely sa považujú za súčasť rozsahu pôsobnosti smernice INSPIRE, ak sú k dispozícii ako vektorové údaje.

Práva a vlastníci nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice INSPIRE.

Budovy, využívanie územia a adresy sú zohľadnené v iných témach smernice INSPIRE.

Aktuálna verzia doménového modelu správy pozemkov (LADM) podľa normy ISO 19152 a INSPIRE modelu katastrálnych parciel sú kompatibilné. LADM poskytuje širší kontext pre katastrálne parcely

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana 2

INSPIRE. Zahŕňa ďalšie typy priestorových objektov, ako sú práva a vlastníctvo, ktoré sú mimo priameho rozsahu pôsobnosti INSPIRE.

2.3 Použité normy

[Smernica 2007/2/ES] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE)

[ISO 19107] EN ISO 19107:2005, Geografické informácie. Priestorová schéma

[ISO 19108] EN ISO 19108:2005, Geografická informácia. Časová schéma

[ISO 19108-c] ISO 19108:2002/Cor 1:2006, Geografická informácia. Časová schéma, technická oprava 1

[ISO 19111] EN ISO 19111:2007, Geografická informácia. Priestorové referencovanie pomocou súradníc (ISO 19111:2007)

[ISO 19113] EN ISO 19113:2005, Geografická informácia. Princípy kvality

[ISO 19115] EN ISO 19115:2005, Geografická informácia. Metadáta (ISO 19115:2003)

[ISO 19118] EN ISO 19118:2006, Geografická informácia. Kódovanie (ISO 19118:2005)

[ISO 19123] EN ISO 19123:2007, Geografická informácia. Schéma geometrie a funkcií povrchov

[ISO 19125-1] EN ISO 19125-1:2004, Geografická informácia. Prístup k jednoduchým objektom. Časť 1: Všeobecná architektúra

[ISO 19135] EN ISO 19135:2007, Geografická informácia. Postupy na registráciu položiek (ISO 19135:2005)

[ISO 19138] ISO/TS 19138:2006, Geografická informácia. Opatrenia na zabezpečenie kvality údajov

[ISO 19139] ISO/TS 19139:2007, Geografická informácia. Metadáta. Implementácia XML schémy

[ISO/DS 19152] Geografické informácie, doménový model správy pozemkov

[ISO 19157] ISO/DIS 19157, Geografické informácie. Kvalita dát

[OGC 06-103r4] Implementačná špecifikácia pre geografické informácie. Jednoduchý prístup k prvkom. Časť 1: Spoločná architektúra v1.2.1

POZNÁMKA Aktualizovaná verzia normy „EN ISO 19125-1:2004, Geografická informácia. Prístup k jednoduchým objektom. Časť 1: Všeobecná architektúra“.

[Nariadenie 1205/2008/ES] Nariadenie 1205/2008/ES, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES, pokiaľ ide o metaúdaje

2.4 Pojmy a definície

Užitočné všeobecné pojmy a definície pre pochopenie dokumentov k INSPIRE údajovej špecifikácii sú uvedené v slovníku INSPIRE⁶.

⁶ Slovník INSPIRE je k dispozícii na adrese <http://inspire-registry.jrc.ec.europa.eu/registers/GLOSSARY>

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana 3

Konkrétne sú pre tému katastrálne parcely definované tieto pojmy:

(1) Katastrálna medzera

Územie, ktoré sa nepredpokladá, že bude pokryté katastrálnymi parcelami z dôvodu národných nariadení.

POZNÁMKA nesmú sa zamieňať s oblasťami, ktoré ešte neboli preskúmané a zaregistrované

PRÍKLAD

- v mnohých krajinách je more
- vo Francúzsku verejný majetok (cesty, rieky)

(2) Katastrálny presah

Územie pokryté viacerými katastrálnymi parcelami v zmysle národných usmernení.

PRÍKLAD V Spojenom kráľovstve môže dôjsť k prekryvaniu parciel, ak sú na ten istý priestor zapísané rôzne práva, napr. vlastnícke právo a nájomné právo.

(3) Topologická medzera

Územia, ktoré je pokryté katastrálnymi parcelami v skutočnom svete, ale nie v súbore priestorových údajov.

PRÍKLAD topologické medzery môžu vzniknúť pri zostavovaní katastrálnych parciel pochádzajúcich z viacerých katastrálnych listov alebo po konverzii formátov.

(4) Topologické prekryvanie

Územia pokryté len jednou katastrálnou parcelou v reálnom svete, ale viacerými parcelami v súbore priestorových údajov.

PRÍKLAD topologické prekryvanie sa môže vyskytnúť pri zostavovaní katastrálnych parciel pochádzajúcich z viacerých katastrálnych listov alebo po konverzii formátov.

2.5 Symboly a skratky

FIG	Medzinárodná federácia geodetov
GCM	Všeobecný koncepčný model
LADM	Doménový model správy pozemkov
Členský štát	Členský štát
OCL	Object Constraint Language
PCC	Stály výbor pre kataster
SDI	Infraštruktúra priestorových údajov
SLD	Style Layer Descriptor
TWG CP	Tematická pracovná skupina Katastrálne parcely
UML	Jednotný modelovací jazyk
EHK OSN	Organizácia Spojených národov – Európska hospodárska komisia
UUID	Univerzálny jedinečný identifikátor
WG - CPI	Pracovná skupina pre katastrálne parcely v INSPIRE – skupina expertov z EuroGeographics a Stáleho výboru pre kataster, ktorá v rokoch 2005 – 2006 vykonala prieskum o katastrálnych parcelách v INSPIRE

INSPIRE	Odkaz: D2.8.1.6_v3.1		
TWG-CP	Údajová špecifikácia o <i>Cadastral Parcels</i>	2014-04-17	Strana 4